

This question paper contains 7 printed pages]

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

S. No. of Question Paper : 1440

Unique Paper Code : 209602

D

Name of the Paper : Paper XIX : Indo-Persian Literature (Poetry)

Name of the Course : B.A. (Hons.) Persian

Semester : VI

Duration : 3 Hours

Maximum Marks : 75

(Write your Roll No. on the top immediately on receipt of this question paper.)

Note : Unless otherwise required in a question, answers may be written either in Persian *or* in English *or* in Hindi *or* in Urdu; but the same medium should be used throughout the paper.

1. Translate any *two* of the following passages into English *or* Hindi *or* Urdu : 20

از متن های زیر، دو را به زبان انگلیسی یا هندی یا اردو ترجمه کنید :

(A)

درگذر غربت آئینه دار خودیم ما

یعنی ز بیسان دیار خودیم ما

P.T.O.

دیگر ساز بیخودی ما صدا مجوی
 آوازی از گستن تار خودیم ما
 ز بس که خاطر هوس گل عزیز بود
 خون گشته ایم و باغ و بهار خودیم ما
 جمله وقف خویش و دل ما ز ما پرست
 گوئی هجوم حسرت کار خودیم ما
 دشت غبار ماست پراکنده سوسو
 یارب بدهر در چه شمار خودیم ما

(B)

وقت است که گل بر قلند پرده ز رخسار
 ز انسان که ز فانوس چراغی بدر آید
 مهتاب گل از هم بشکافد قصب شاخ
 وز لمعه اوسیب قمر لعل تر آید
 فردوس بدروازه کشمیر رسیده است
 گو مدعی گر نگریدست در آید

زیبائی کشمیر گرش باعث عشوه است

من می خرم ارزال فلک عشوه گر آید

این سبزه و این چشمه و این لاله و این گل

آن شرح ندارد که بگفتار در آید

(C)

باز ابر آمد و بر سبزه گل افشانی کرد

برگ گل را صدف لؤلؤ مرجانی کرد

قدح لاله چو از باد صبا گردان گشت

مست شد بلبل و آهنگ غزل خوانی کرد

شاهد باغ ز یک ریختن بارانی

گوش ها را همه پر لؤلؤ رمانی کرد

مرغ در پرده عشاق سرودی می گفت

چاک زد پیرهن خود گل و یارانی کرد

ای صبادی که فلانی بچمن می می خورد

هیچ یار من گم گشته زندانی کرد

2. Explain any *two* of the following :

20

از متون های زیر، فقط دو را شرح بدهید :

(A)

در کار غم شد سوریم، بی پرده شد مستوریم

تلخست عیش از دوریم شکر فشان من کجا

شخصم ضعیف و دیده ترا زین ریسمان وزان گهر

اینگ مهیا شد کمر، لاغر میان من کجا

هر دم جگر در سوز و تاب ز دیده ریزم خون ناب

اینگ می و اینک کباب آن میهمان من کجا

در رفت در مهمان او گفتم ندیدم، خوان او

گر هست این و آن او آخر از ان من کجا

من جور آن نا مهربان دارم خاموشی نمان

او هم نیارد بر زبان گوئی زبان من کجا

(B)

در چمنهای محبت هر قدم چون کربلا
 از نسیم عشوه فرش ارغوان انداخته
 مرغ طبع اندر هوای معصیت نکشوده بال
 عفو تو شاهین رحمت را بران انداخته
 سایه پرور غمت در آفتاب رستخیز
 فرش استبرق بزیر سائبان انداخته
 طعمهء عشق ترا از مغز جان آورده ام
 آن همتا سایه بر این استخوان انداخته
 آی مذلت را روای داده در بازار عشق
 عزت و شان راز اوج عز و شان انداخته

(C)

لرزه دارد خطر از هیبت ویرانهء ما
 سیل را پای به سنگ آمده در خانهء ما
 می باندازه حرام آمده ساقی بر خیز
 شیشه خود بشکن بر سر پیمانہء ما

به چراغی نرسیدیم درین تیره سرا
 شمع خاموش بود تالچ پروانهء ما
 دم تیغ تنگ و گردن ما باریک است
 آفرین بر تو و بر همت مردانهء ما
 او بر آمد ز کف دست اگر دهقان را
 هست ممکن که کشد ریشه سراز دانهء ما

3. Rewrite the following couplets in your own simple Persian :

10

بند زیر رابهء فارسی ساده گردانید :
 آب نه بخشش بزور خون سکندر هدر
 جان نه پذیری به هیچ نقد خضر ناروا
 بزم ترا شمع و گل خستگی بو تراب
 ساز ترا زیرو بم واقعهء کربلا
 نکتبیاں ترا قافله بی آب و نان
 نعمتیاں ترا مانده بی اشتها
 کم مشمر گریه ام زانکه به علم ازل
 بود درین جوی آب گردیش هفت آسیا
 ساده ز علم و عمل مهر تو ورزیده ایم
 مستی ما پایدار بادهء مانا نشنا

4. Discuss the position of Mirza Asadullah Khan Ghalib among Indo-Persian poets. 10

بین شعرائِ ہند و ایران مرزا اسد اللہ خان غالب چه مقامی دارد؟ موردِ بحث قرار
بدھید۔

5. What do you know about Urfi Shirazi as a Qasida writer? 15

در بارہٴ عرفی شیرازی بہ عنوان ”قصیدہ نگار“ چه می دانید؟ ایضاح نمایید۔